

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Jana Vyklického a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **Czech Outdoor s. r. o.**, se sídlem Štětкова 1638/18, Praha 4, zastoupen Mgr. Ing. Markétou Tvrdou, advokátkou se sídlem Husova 5, Praha 1, proti žalovanému: **Městská část Praha 9**, Úřad městské části, se sídlem Sokolovská 14/324, Praha 9, **za účasti** osoby zúčastněné na řízení: BONUSS-CZ, s. r. o., se sídlem Jeseniova 25, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. 11. 2013, č. j. 8 A 60/2013 – 30,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 5. 11. 2013, č. j. 8 A 60/2013-30 **se ruší a věc se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou ze dne 17. 4. 2013 podanou k Městskému soudu v Praze (dále „městský soud“) se žalobce (dále „stěžovatel“) domáhal ochrany před nezákonným zásahem správního orgánu, který měl spočívat ve vydání územního souhlasu a souhlasu s ohlášením stavby pro reklamu (dále „souhlas“) ze dne 9. 11. 2012, č. j. P09 052267/201, S P09 052267/2012/2. Územní souhlas a souhlas s ohlášením stavby pro reklamu byl vydán společnosti BONUSS-CZ, s. r. o. podle § 96 odst. 4 a § 106 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., stavební zákon (dále „stavební zákon“) s provedením stavby pro reklamu typu „bigboard“ osazenou LED obrazovkou o velikosti 10,45 m x 4,26 m a spodní hranou 8 m nad okolním terénem na parcele č. 14/2 v k. ú. Hloubětín, Praha 9 včetně připojení NN vedené po pozemcích č. parc. 14/1, 14/2, 14/3, 21/1 v délce cca 10 m.

Stěžovatel se v žalobě domáhal zrušení územního souhlasu a souhlasu s ohlášením stavby ze dne 9. 11. 2012 s tím, že vydání souhlasu zasáhlo do jeho vlastnických práv. Stěžovatel namítal, že byl v souladu s ust. § 96 odst. 3 písm. e) stavebního zákona ve spojení s ust. § 85 odst. 2 písm. b) téhož zákona osobou, jejíž souhlas měl být předložen žalovanému spolu s oznámením o záměru předmětné stavby pro reklamu. Při nahlížení do spisu vyšlo najevo, že společnost BONUSS-CZ, s. r. o. (dále také „osoba zúčastněná na řízení“) takovýto souhlas stěžovatele nedoložila a žalovaný si ani tento souhlas dodatečně nevyžádal. Stěžovatel v žalobě rovněž tvrdil dotčení svého vlastnického práva vydáním předmětného souhlasu, které spatřoval v tom, že bude snížena efektivita jeho reklamního zařízení typu „bigboard“ ve tvaru „V“ umístěného na pozemku parc. č. 14/1 v k. ú. Hloubětín, Praha 9. Snížení efektivity svého reklamního zařízení stěžovatel v žalobě podrobně vysvětlil a uvedl, že je považuje za zásah do svého vlastnického práva, konkrétně do práva věc užívat. Za zásah do svého vlastnického práva považuje také stínění, jakožto imise ve smyslu § 127 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

Městský soud rozsudkem napadeným kasační stížností žalobu stěžovatele zamítl a o náhradě nákladů řízení rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Rozsudek Městského soudu v Praze

Městský soud poukázal na závěry usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 86/2010 – 76, z něhož vyplývá, že souhlasy vydávané podle stavebního zákona jsou jinými úkony podle části čtvrté zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Tyto souhlasy nejsou rozhodnutími ve smyslu § 65 s. ř. s. a soudní ochrana práv třetích osob je zaručena žalobou na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu podle § 82 s. ř. s. Žadatel o vydání souhlasu může být v soudním řízení správním, vedeném na základě žaloby třetí osoby napadající tento souhlas, v postavení osoby zúčastněné na řízení.

Městský soud nicméně konstatoval, že namítaný souhlas a jeho důsledky nebyly zaměřeny přímo proti stěžovateli. Proto nemohl městský soud dospět k závěru, že namítaný územní souhlas a souhlas s ohlášením stavby pro reklamu ze dne 9. 11. 2012 byl nezákonným zásahem. Městský soud shrnul povinnosti, které z napadeného souhlasu vyplývaly stavebníkovi (osobě zúčastněné na řízení), a konstatoval, že žalovaný správní orgán vydáním předmětného správního aktu nepostupoval nezákonně. Stavebníku žalovaný uložil povinnosti, jejichž řádné splnění však není předmětem soudního řízení.

Městský soud poté odkázal na rozhodnutí bývalého Nejvyššího správního soudu publikované pod SJS 987/19, podle kterého všeobecná pravidla vydaná stavebním úřadem pro způsob zastavení určitého území jsou závazná pro provádění staveb v tomto území. Stavební úřad se od nich nesmí odchýlit a tato pravidla také zakládají subjektivní práva sousedů. Městský soud dodal, že posouzení naplnění těchto subjektivních práv sousedů však není předmětem tohoto řízení.

Kasační stížnost

pokračování

Kasační stížností stěžovatel napadá rozsudek městského soudu v celém rozsahu z důvodů podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

Stěžovatel namítá, že městský soud se nezabýval posouzením postavení stěžovatele v řízení o vydání předmětného souhlasu ani se nevypořádal s argumenty v žalobě svědčícími o nezákonnosti souhlasu. Stěžovatel opakuje svou argumentaci uvedenou též v žalobě, že osoba zúčastněná na řízení měla doložit žalovanému souhlas žalobce s umístěním předmětné stavby pro reklamu. Stěžovatel uvedl, že kdyby s ním bylo řádně jednáno již ve fázi před vydáním souhlasu, mohlo být nezákonnosti souhlasu předem zabráněno. Tím, že se městský soud nijak blíže nevypořádal s postavením stěžovatele v řízení o vydání souhlasu podle stavebního zákona, nemohl ani správně a zákonně posoudit, zda došlo vydáním souhlasu k zásahu do subjektivního (vlastnického) práva stěžovatele.

Stěžovatel nesouhlasí se závěrem městského soudu, že souhlas a jeho důsledky nebyly zaměřeny přímo proti němu. Souhlas proti stěžovateli ve svém důsledku přímo směřuje, neboť umožňuje osobě zúčastněné na řízení provést stavbu pro reklamu v těsné blízkosti a s vlivem na reklamní zařízení stěžovatele. I kdyby stěžovatel připustil, že souhlas nebyl zaměřen přímo proti němu, postačuje (v souladu s § 82 s. ř. s.), aby zásahem správního orgánu byl stěžovatel přímo zasažen na svých právech. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2011, č. j. 7 As 89/2010 – 84 vyplývá, že souhlas může zakládat práva a povinnosti stavebníkovi, dotýkající se sféry jiných osob. Je proto nerozhodné, zda je stěžovatel přímo adresátem souhlasu nebo zda je v důsledku souhlasu realizována stavba dotýkající se přímo práv stěžovatele. Pokud by byla omezena žalobní legitimace ve vztahu k souhlasům podle stavebního zákona pouze na osoby, jimž je takový souhlas určen, neměly by dotčené osoby žádné prostředky ochrany.

Stěžovatel shledává rozsudek městského soudu nesrozumitelný v části odůvodnění, v níž městský soud odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu publikované v SJS 987/19, neboť toto rozhodnutí s projednávanou věcí nijak věcně nesouvisí.

Stěžovatel také zopakoval svoji argumentaci v žalobě, z níž vyplývá, v čem spatřuje dotčení na svých vlastnických právech.

Závěrem stěžovatel navrhuje zrušení rozsudku městského soudu napadeného kasační stížností a vrácení věci městskému soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ani osoba zúčastněná na řízení se ke kasační stížnosti nevyjádřili. Žalovaný se vyjádřil v podání ze dne 10. 12. 2013 pouze k režimu nahlížení do zaslané spisové dokumentace.

Posouzení Nejvyšším správním soudem

Nejvyšší správní soud se kasační stížností zabýval nejprve z hlediska splnění formálních náležitostí. Ověřil, že stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti (§ 102 s. ř. s.). V kasační stížnosti, kterou podal včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), uplatňuje přípustné důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. a v řízení o kasační stížnosti je zastoupen advokátkou (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Kasační stížnost je tedy přípustná.

Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nesprávného posouzení právní otázky v řízení před městským soudem. Stěžovatel nesouhlasil s názorem městského soudu, že důsledkem vydaného souhlasu nebyl přímý zásah proti stěžovateli, na základě čehož městský soud rovněž nedospěl k závěru, že vydání předmětného souhlasu bylo nezákonným zásahem.

Nejvyšší správní soud považuje tuto námitku stěžovatele za důvodnou. V usnesení rozšířeného senátu ze dne 18. 9. 2012, č. j. 2 As 86/2010 – 76, byl vysloven závěr, že „*Souhlasy vydávané dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), zejména dle § 96, § 106, § 122, § 127, které stavební úřad výslovně či mlčky činí k ohlášení či oznámení, jsou jinými úkony dle IV. části zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Tyto souhlasy nejsou rozhodnutími ve smyslu § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; soudní ochrana práv třetích osob je zaručena žalobou na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu dle § 82 a násl. tohoto zákona.*“ V odůvodnění tohoto usnesení rozšířený senát také uvedl, že „*Vydání nezákonného souhlasu (ať již písemně či mlčky), respektive nevydání záporného rozhodnutí, může nastolit závadný stav, který se může přímo dotknout práv třetích osob (srov. s rozsudkem NSS ze dne 8. 8. 2012, č. j. 8 As 84/2011-208). Třetí osoby mohou být kráceny jak na procesních právech (jako „opomenutý účastník“), tak i na právech hmotných (např. dotčení vlastnického práva k sousednímu pozemku).*“ Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu zjevně posuzoval kromě povahy souhlasů vydávaných podle stavebního zákona také odpovídající možnosti obrany třetích osob proti nezákonnému souhlasu. Rozšířený senát zjevně vycházel z premisy, že souhlasy vydávané podle stavebního zákona se dotýkají nejen právní sféry adresátů, ale mohou se též dotknout právní sféry třetích osob, jejichž obranou proti případnému nezákonně vydanému souhlasu je zásahová žaloba.

V projednávané věci vycházel městský soud z právního názoru, že předmětný souhlas se nedotýká právní sféry stěžovatele proto, že není přímo vůči stěžovateli zaměřen (stěžovatel není jeho adresátem). Nejen podle citovaného usnesení rozšířeného senátu, nýbrž i podle smyslu zmíněné právní úpravy je však takový názor neudržitelný. Stěžovateli lze přisvědčit v tom, že podle tohoto přístupu by třetí osoby, které byly např. opomenuty v příslušném řízení o vydání souhlasu, neměly možnost obrany proti nezákonnému souhlasu vydanému podle stavebního zákona bez ohledu na to, jaký dopad do jejich práv by takový postup měl. Stěžovatel v projednávané věci jednoznačně uváděl jak dotčení svých procesních práv („opomenutý účastník“) tak zásah do hmotných práv (konkrétně do vlastnického práva).

Nejvyšší správní soud je také toho názoru, že napadený rozsudek městského soudu je zčásti nepřezkoumatelný. Z ustálené judikatury zdejšího soudu vyplývá, že nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů je rozhodnutí především tehdy, opírá-li soud rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75), nebo pokud soud zcela opomene vypořádat některou z uplatněných

pokračování

žalobních námitek (srov. rozsudek ze dne 27. 6. 2007, č. j. 3 As 4/2007 - 58, popřípadě rozsudek ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, či rozsudek ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 - 74). Obdobně je rozhodnutí soudu zatíženo nepřezkoumatelností v případě, že se soud ztotožní se závěry správního orgánu a označí je za správné, přičemž se ale nevypořádá s věcnými či právními námitkami v žalobě uplatněnými proti takovým závěrům (srov. rozsudek tohoto soudu ze dne 23. 12. 2005, č. j. 4 As 13/2004 - 55), respektive pokud z jeho odůvodnění není zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, a to zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby (srov. rozsudek ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44).

V projednávané věci se městský soud vůbec nezabýval konkrétní žalobní argumentací stěžovatele směřující ke zdůvodnění, jak se předmětný souhlas dotýká jeho právní sféry. Městský soud, aniž by tuto argumentaci stěžovatele jakkoliv vypořádal, pouze uvedl, že předmětný souhlas nebyl zaměřen přímo vůči stěžovateli a že se nepodařilo zjistit, že by v jeho důsledku bylo vůči stěžovateli přímo zasaženo. Odůvodnění rozhodnutí městského soudu přitom neobsahuje žádnou pasáž, z níž by se dalo usuzovat, z jakých důvodů k takovému závěru dospěl.

Ve shodě se stěžovatelem též Nejvyšší správní soud považuje za nesrozumitelnou tu část odůvodnění rozsudku městského soudu, v níž městský soud odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu publikované pod SJS 987/19. Citované rozhodnutí prvorepublikového Nejvyššího správního soudu se totiž primárně týká zcela jiné problematiky a městský soud ani nijak blíže nezdůvodnil, jak by mělo na projednávanou věc dopadat.

Lze tedy uzavřít, že Nejvyšší správní soud v projednávané věci shledal naplněnými kasační důvody podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., proto v souladu s ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil kasační stížností napadený rozsudek městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

V novém rozhodnutí, vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto zrušujícím rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s. doplní městský soud argumentaci tak, aby odstranil shora uvedené procesní vady, případně doplní řízení o zjištění nezbytná k posouzení dopadu stavby do právní sféry stěžovatele.

Podle § 110 odst. 3 s. ř. s. Zároveň městský soud rozhodne také o nákladech řízení o kasační stížnosti ust. § 110 odst. 3 s. ř. s.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. března 2014

JUDr. Jaroslav Vlašín

3 Aps 8/2013

předseda senátu